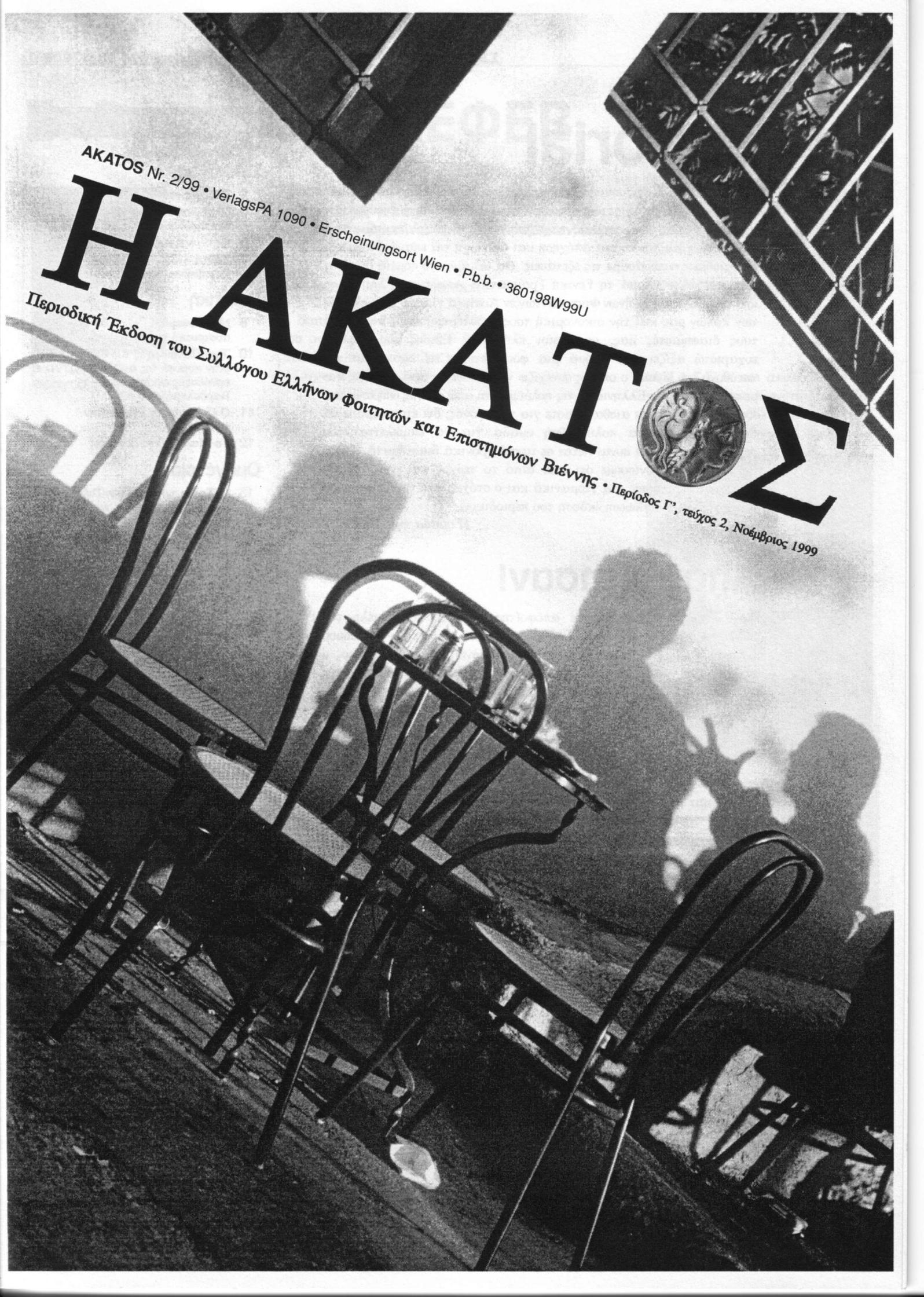

AKATOS Nr. 2/99 • VerlagsPA 1090 • Erscheinungsort Wien • P.b.b. • 360198W99U

Η ΑΚΑΤΟΣ

Περιοδική Έκδοση του Συλλόγου Ελλήνων Φοιτητών και Επιστημόνων Βιέννης • Περίοδος Γ', τεύχος 2, Νοέμβριος 1999

Mihajlo Mišić,
ο πρώτος ιερέας της σερβικής-
ορθόδοξης εκκλησίας

Η συνεργασία μεταξύ των Σέρβων της Βιέννης και των Ελλήνων ανάγεται στο 18. αιώνα.

του Mihailo Popović

η σερβική-ορθόδοξη
εκκλησία στη Βιέννη

Η σερβική-ορθόδοξη εκκλησία της και η σχέση της με τους

Ο διαρκής εποικισμός των Σέρβων στη Βιέννη άρχισε κατά τη διάρκεια του 17. αιώνα. Οι πρώτοι Σέρβοι της Βιέννης ήταν έμποροι, οι οποίοι μετακόμιζαν εμπορεύματα από την Οθωμανική Αυτοκρατορία στην Αυτοκρατορία των Αψβούργων και γι' αυτό το σκοπό πήραν προνόμια από τον αυστριακό αυτοκράτορα Leopold I. στις 14 Ιουνίου 1670.

Κατά πάσα πιθανότητα ήρθε ένας μεγαλύτερος αριθμός των Σέρβων, οι οποίοι εγκαταστάθηκαν διαρκώς στη Βιέννη από το 1683, όταν έφτασαν με τον οθωμανικό στρατό μπροστά στις πύλες της πόλεως. Μετά την ήττα των Οθωμανών εγκαταστάθηκαν μερικές σερβικές οικογένειες έξω από τα τείχη της Βιέννης και ίδρυσαν το «Ratzenviertel» (ονομασμένο κατά την ουγγαρέζικη λέξη για τους Σέρβους – «Rác»).

Μετά το χαμένο αυστριακό πόλεμο του 1690 εναντίον της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας 36.000 σερβικές οικογένειες, οι οποίες είχαν υποστηρίξει την Αυτοκρατορία των Αψβούργων,

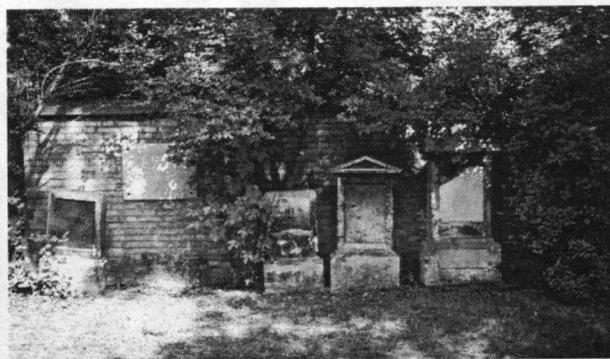
ήταν αναγκασμένες να φύγουν στην αυστριακή χώρα. Τις οδήγησε ο Σέρβος πατριάρχης Arsenije III. Čarojević, ο οποίος πήρε από τον αυστριακό αυτοκράτορα Leopold I. το δικαίωμα της ανεξίτησκείας και της εκλογής ενός δικού του θρησκευτικού αρχηγού για τους Σέρβους πρόσφυγες. Ο Arsenije III. βοήθησε στη συνέχεια και τους Σέρβους στη Βιέννη.

Το 18. αιώνα πραγματοποιήθηκε για πρώτη φορά μία συνεργασία σε θρησκευτική βάση μεταξύ των Σέρβων και των Ελλήνων της Βιέννης στους

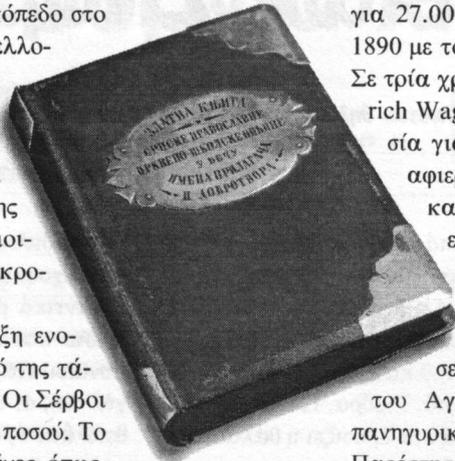
χώρους της εκκλησίας του Αγίου Γεωργίου, η οποία όμως μετά από πολλές διχογνωμίες παραδόθηκε με αυλικό διάταγμα στους Έλληνες με οθωμανική υπηκοότητα στις 2 Μαρτίου 1776. Μετά απ' αυτό εγκατέλειψαν οι Έλληνες με καισαροβασιλική υπηκοότητα την εκκλησία του Αγίου Γεωργίου και ίδρυσαν γύρω στα 1782 την αδελφότητα της Αγίας Τριάδος, στην οποία προσχώρησαν και οι Σέρβοι.

Το 19. αιώνα η σερβική δυναστεία των Obrenović διατήρησε επαγγελματικές επαφές με ελληνικούς τραπεζίτες στη Βιέννη. Ο ηγεμόνας Miloš Obrenović (1817–1839; 1858–1860) σύναψε π.χ. οικονομικές συναλλαγές μέσω της τράπεζας «Brüder Dumba». Στα μέσα του 19. αιώνα οι Σέρβοι της Βιέννης καταπαύστηκαν με την ίδρυση της δικής τους ενορίας. Μετά από αίτηση του τότε Σέρβου πατριάρχη Josif Rajačić στο Sremski Karlovc, ο αυστριακός αυτοκράτορας Franz Joseph I. (1848–1916) επέτρεψε τη δημιουργία της ενορίας και τη συλλογή των δωρεών για το κτίσιμο της εκκλη-

το νεκροταφείο St. Marx

σίας. Μετά απ' αυτό έγινε η συντακτική συνεδρίαση το Νοέμβριο 1860 και η πρώτη σερβική-ορθόδοξη ενορία της Βιέννης είχε ιδρυθεί. Την εποχή εκείνη ζούσαν 500 Σέρβοι διαρκώς και 1.000 παροδικά στη Βιέννη. Η ενορία απέκτησε ένα οικόπεδο στο Franz-Josefs-Kai για τη μελλοντική εκκλησία και ένα δικό της χωράφι στο Zentralfriedhof (Gruppe 68B, Serbische Abteilung). Μέχρι τότε οι Σέρβοι της Βιέννης και οι Έλληνες μοιράζονταν ένα τμήμα του νεκροταφείου St. Marx. Το 1886 η σερβική-ορθόδοξη ενορία είχε ένα προϋπολογισμό της τάξεως των 80.000 φιορινίων. Οι Σέρβοι δώρισαν το 80% αυτού του ποσού. Το 20% δώρισαν άλλοι μαικήνες όπως, π.χ., ο αυστριακός αυτοκράτορας Franz Joseph I. με μία γενναία δωρεά 9.000 φιορινίων. Επίσης, πολυάριθμα

Επειδή η συλλογή των δωρεών καθυστέρησε και η έναρξη του κτισίματος της εκκλησίας δεν προβλέφθηκε, έπρεπε να βρεθεί ένα καινούργιο οικόπεδο. Οι Σέρβοι της Βιέννης αγόρασαν ένα οικόπεδο στη Veithgasse 3 για 27.000 φιορίνια και άρχισαν το 1890 με το κτίσιμο της εκκλησίας. Σε τρία χρόνια ο αρχιτέκτονας Heinrich Wagner οικοδόμησε μια εκκλησία για 58.000 φιορίνια, η οποία αφιερώθηκε στον Άγιο Σάββα και χωράει 300 πιστούς. Η εφημερίδα «Neue Freie Presse» από τις 20 Νοεμβρίου 1893 [Αριθμός 10.506] αναφέρει, ότι η σερβική-ορθόδοξη εκκλησία του Αγίου Σάββα εγκαινιάστηκε πανηγυρικά στις 19 Νοεμβρίου 1893. Παρέστησαν ο αυστριακός αυτοκράτορας Franz Joseph I., ο μητροπολίτης Sylvester Andriewicz, οι Έλληνες αρχιμανδρίτες Γιαννούλης Φιλάρετος

και Σεραφείμ Ζερλέντης και ο πολιτευτής Νικόλαος Δούμπας. Ο Mihajlo Mišić (1893–1924) έγινε ο πρώτος ιερέας της σερβικής-ορθόδοξης εκκλησίας. Σήμερα, ακριβώς 106 χρόνια μετά, ζουν γύρω στους 85.000 άνθρωποι με σερβική-ορθόδοξη πίστη στη Βιέννη, έτσι ώστε η ανέγερση μιας τρίτης εκκλησίας να καταστεί αναγκαία, για να ανταποκρίνεται στον αριθμό των πιστών. Κάθε χρόνο συναντώνται την Κυριακή της Ορθοδοξίας (την πρώτη Κυριακή της μεγάλης νηστείας του Πάσχα) Σέρβοι, Έλληνες και άλλοι ορθόδοξοι χριστιανοί σε μια από τις ορθόδοξες εκκλησίες για να τελέσουν μαζί τη Θεία Λειτουργία. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με το σερβικό-ορθόδοξο πατριαρχείο στο Βελιγράδι και την παγκόσμια οργάνωσή του μπορείτε να απευθυνθείτε στην ιστοσελίδα: <http://www.Serbian-Church.net/>

της Βιέννης, η ενορία Έλληνες της Βιέννης

μέλη της ελληνικής κοινότητας της Βιέννης και της Τεργέστης ήταν δωρητές. Όλοι είναι σημειωμένοι στο «Χρυσό βιβλίο της σερβικής-ορθόδοξης ενορίας στη Βιέννη» («Zlatna Knjiga Srpske Pravoslavne Crkveno-Skolske Općine u Beču»):

Georg A. Koinzoglu	50 φιορίνια
Demeter Chilaiditi	25 φιορίνια
Demeter Germani	50 φιορίνια
Demeter Diamantidi	20 φιορίνια
Konstantin Bira	50 φιορίνια
J.A. Ekonomo	
από την Τεργέστη	50 φιορίνια
A.J. Kabli	
από την Τεργέστη	50 φιορίνια
A. Eulambio και αδελφοί	
από την Τεργέστη	50 φιορίνια
Gjorgjio Afenduli	
από την Τεργέστη	50 φιορίνια
Georgios G. Hadzikosta	
από την Τεργέστη	30 φιορίνια
Nikola Zachchiri	10 φιορίνια
Αδελφοί M. Dumba	500 φιορίνια
Nikola Th. Dumba	50 φιορίνια
Anna Th. Dumba	50 φιορίνια
Demeter Pindo	30 φιορίνια
συνολικά:	1.065 φιορίνια

Die dauerhafte Ansiedlung der Serben in Wien begann im Laufe des 17. Jahrhunderts. Die ersten Wiener Serben waren Händler. Höchstwahrscheinlich kam eine größere Anzahl von Serben mit dem türkischen Heer im Jahre 1683 vor die Tore Wiens. Nach der osmanischen Niederlage ließen sich einzelne serbische Familien außerhalb der Stadtmauern nieder und gründeten das „Ratzenviertel“ (benannt nach dem ungarischen Wort für Serbe – „Rác“). Im 18. Jahrhundert kam es erstmals zu einer Kooperation zwischen den Wiener Serben und Griechen auf religiöser Basis im Bereich der St. Georgskapelle und später der Dreifaltigkeitsbruderschaft. Als Kaiser Franz Joseph I. (1848– 1916) die Konstituierung der ersten serbisch-orthodoxen Kirchengemeinde erlaubte, begann man mit dem Sammeln von Spenden, um ein Gotteshaus errichten zu können. Neben Spenden des Kaisers Franz Joseph (9.000 Florin/Gulden) und der Wiener Serben haben die Wiener und Triester Griechen mit 1.065 Florin/Gulden ebenfalls einen wertvollen Beitrag geleistet. Heutzutage treffen sich jedes Jahr am Tag der Orthodoxie (erster Sonntag der großen Osterfastenzeit) Serben, Griechen und andere orthodoxe Christen, um gemeinsam die heilige Messe zu feiern.